

Pokračujme spoločne v budovaní Európy

My, biskupi delegovaní biskupskými konferenciami Európskej únie (EÚ), ktorí sme sa zišli na jarňom plenárňom zhromaždení COMECE v poľskej Łomži pri príležitosti 20. výročia historického rozšírenia EÚ, sme prijali toto vyhlásenie:

Katolícka cirkev pozorne sprevádza projekt európskej integrácie od jeho počiatkov a vníma ho ako proces zblížovania národov a krajín Európy do spoločenstva, ktoré má zaručiť mier, slobodu, demokraciu, právny štát, dodržiavanie ľudských práv a prosperitu. Tento proces, ktorý odvážne presadzovali otcovia zakladatelia Európskej únie po hrôzostrašňých vojnách na našom kontinente, sa zakladá aj na kresťanských hodnotách, ako je uznanie dôstojnosti každej ľudskej osoby, subsidiarita, solidarita a snaha o spoločné dobro.

Dňa 1. mája 2004 sa EÚ rozrástla o desať nových členských štátov, čo bol významný krok v realizácii zakladateľskej idey zjednotenej Európy, ktorá mohla „dýchať oboma pľúcami“ podľa vízie svätého pápeža Jána Pavla II.. Tento krok spojil východnú a západnú Európu do spoločenstva národov, odlišných, a predsa prepojených spoločnou históriou a osudom. Bol to míľnik v europeizácii Európskej únie, ktorý ju priblížil k tomu, k čomu je povolaná byť. Je to tiež silné svedectvo pre našu dobu o tom, ako môže bratská spolupráca v snahe o pokoj, ktorá je zakorenená v spoločných hodnotách, zvíťaziť nad konfliktami a rozdeleniami.

Väčšia, ale aj rozmanitejšia Únia však priniesla aj nové výzvy. Napriek pevnej politickej a hospodárskej integrácii členských štátov EÚ je otázne, do akej miery sa naprieč európskymi spoločnosťami uskutočnil opravdivý dialóg národných realít, kultúr, historických skúseností a identít. Pokiaľ naplno nerozviníme skutočného európskeho ducha, ktorý zahŕňa pocit príslušnosti k rovnakému spoločenstvu a spoločnej zodpovednosti zaň, bude dochádzať k narušovaniu dôvery v rámci Európskej únie a vytváranie jednoty bude konfrontované s pokusmi uprednostniť partikulárne záujmy a úzke vízie pred spoločným dobrom.

Po krízach posledných rokov, ktoré priniesli určitú „únavu z rozširovania“, ruská agresívna vojna proti Ukrajine a geopolitický vývoj v susedstve EÚ vytvorili nový impulz pre budúce pristúpenia k Únii, najmä pokiaľ ide o krajiny na Balkáne a vo východnej Európe. Okrem geopolitickej nevyhnutnosti pre stabilitu na našom kontinente považujeme perspektívu budúceho členstva v EÚ za silné posolstvo nádeje pre občanov kandidátskych krajín a za odpoveď na ich túžbu žiť v pokoji a spravodlivosti. Nesmieme zabúdať, že tieto krajiny museli na svojej ceste často znášať ťažkosti a prinášať mnohé obete.

Vstup do EÚ je však obojstranný proces. Krajiny usilujúce sa o budúce členstvo v EÚ musia pokračovať v potrebných štrukturálnych reformách v kľúčových oblastiach, najmä v oblasti právneho štátu, posilňovania demokratických inštitúcií, základných práv, vrátane náboženskej slobody a slobody médií, ako aj boja proti korupcii, boja proti organizovanému zločinu a ďalších. Zároveň by mal proces rozširovania EÚ - zameraný na občanov, dôveryhodný a spravodlivý - podporovať tieto reformné snahy a primerane na ne reagovať, pričom by nemali byť uplatňované dvojité štandardy v prístupe ku kandidátskym krajinám.

Dôveryhodnosť procesu rozširovania EÚ tiež predpokladá aj konkrétne kroky zo strany Únie, aby sa pripravila na prijatie nových členov. Budúce rozšírenie EÚ je tak príležitosťou aktualizovať myšlienku zjednotenej Európy založenej na praktickej solidarite, a s tvorivou vernosťou znovu objaviť tie veľké ideály, ktoré inšpirovali jej samotné založenie. Rozšírená Únia bude tiež musieť prehodnotiť aj svoje spôsoby rozhodovania, aby jej členovia a inštitúcie mohli konať včasne a efektívne. Okrem toho by všetky úpravy rozpočtových rámcov, politík alebo oblastí spolupráce mali zohľadňovať ich vplyv na osoby, predovšetkým na najzraniteľnejších členov spoločností súčasných a budúcich krajín Únie.

V nádeji, že proces európskej integrácie pokročí, cítime tiež potrebu vyzvať na hlbšie zamyslenie sa nad našim spoločným hodnotovým základom a osobitnými putami, ktoré nás spájajú ako európsku rodinu. Ako povedal pápež František, keď sa v marci 2023 prihovril zhromaždeniu COMECE, „Európa má budúcnosť, ak bude skutočnou úniou,“ ktorá si ctí jednotu v rozmanitosti. V tejto súvislosti sú prvoradé zásady subsidiarity, úcta k rozličným tradíciám a kultúram, ktoré spoločne tvoria Európu, a nasledovanie cesty praktickej solidarity namiesto cesty ideologického vnucovania. Ako Katolícka cirkev sme pripravení prispieť k tomuto úsiliu.

Keďže dejiny procesu európskej integrácie sa musia z veľkej časti ešte stále len písať, zverujeme budúcnosť nášho milovaného kontinentu osobitným spôsobom nášmu Pánovi Ježišovi Kristovi, Kniežaťu pokoja, na príhovor Panny Márie, Matky Cirkvi, a svätých patrónov Európy, svätého Benedikta, svätých Cyrila a Metoda, svätej Brigity, svätej Kataríny Sienskej a svätej Terézie Benedikty od Kríža.

Schválené zhromaždením COMECE v Łomži (Poľsko) 19. apríla 2024.